

A photograph of a modern building with a glass facade and a series of columns. The columns are made of a material with a green and white vertical striped pattern. Each column has a circular emblem at the top, featuring a scale of justice. The building is set against a blue sky with some clouds. There are some bushes in front of the building.

ROZWIĄZYWANIE SPORÓW W POLSCE

I i II instancja przed sądem powszechnym
Skarga kasacyjna

W niniejszym biuletynie **Zespół Rozwiązywania sporów NGL Legal** przedstawia w zarysie kolejne etapy procesu sądowego prowadzonego przed polskim sądem cywilnym i gospodarczym.

Prezentujemy kolejne działania od złożenia pozwu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, przez postępowanie apelacyjne, aż do postępowania ze skargi kasacyjnej rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy.

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie pomocne, aby zorientować się, w jaki sposób sąd będzie prowadził nasz spór.

W razie pytań pozostajemy do dyspozycji.

Lidia Węclawowicz

radca prawny, Partner

NGL Wiater sp. k.

E: lidia.weclawowicz@ngllegal.com

M: +48 660 42 88 21

Postępowanie pierwszoinstancyjne

CZAS POSTĘPOWANIA: ok. 1-1,5 roku od złożenia pozwu

POZEW	ODPOWIEDŹ NA POZEW	POSIEDZENIE PRZYGOTOWAWCZE	POSTĘPOWANIE DOWODOWE	ORZECZENIE
<ul style="list-style-type: none"> Określa żądanie. Prezentuje fakty i dowody, które uzasadniają to żądanie. Zawiera informację, czy strony sporu próbowały rozwiązać sprawę na drodze polubownej. Co do zasady, w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 20.000 PLN, opłata sądowa wynosi 5% tej wartości (nie więcej niż 200.000 PLN). 	<ul style="list-style-type: none"> Strona jest zobowiązana do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie określonym przez sąd – nie krótszym niż dwa tygodnie. Niezłożenie odpowiedzi na pozew może (potencjalnie) spowodować wydanie wyroku zaocznego (decyzja w tej sprawie należy do sądu). Co do zasady, sąd będzie zobligowany do wydania wyroku zaocznego, jeśli pozwany pozostanie nadal bierny i nie będzie brał udziału w rozprawie. 	<ul style="list-style-type: none"> Celem tego posiedzenia jest rozwiązanie sporu bez potrzeby prowadzenia dalszego postępowania (w szczególności strony są zachęcane do ugodowego rozwiązania sprawy). Jeżeli nie uda się rozwiązać sporu polubownie, na tym posiedzeniu sporządza się plan rozprawy. Plan rozprawy zawiera m. in. kwestie sporne, decyzje dowodowe i daty posiedzeń. Decyzję co do wyznaczenia tego posiedzenia podejmuje sąd. 	<ul style="list-style-type: none"> Środki dowodowe: <ul style="list-style-type: none"> dokumenty tekstowe (w tym komunikacja elektroniczna), zeznania świadków, przesłuchanie stron, opinie biegłych, ogłędziny, inne środki dowodowe (np.: nagrania, plany, rysunki). W niektórych przypadkach sąd może zobowiązać stronę do uiszczenia zaliczki na poczet kosztów przeprowadzenia dowodów, np. opinii biegłego. 	<ul style="list-style-type: none"> W braku apelacji orzeczenie sądu I instancji staje się prawomocne (w celu jego wykonania należy uzyskać klauzulę wykonalności). Część orzeczeń podlega wykonaniu, mimo że nie jest prawomocna (wyroki zaopatrzone w rygor natychmiastowej wykonalności). Co do zasady, strona, która przegrała spór ponosi koszty procesu.

Postępowanie apelacyjne

CZAS POSTĘPOWANIA: ok. 1 rok od złożenia apelacji

APELACJA	ODPOWIEDŹ NA APELACJĘ	ROZPOZNANIE APELACJI	ORZECZENIE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Apelacje składa się w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia uzasadnienia (w razie przedłużenia okresu sporządzania uzasadnienia pisemnego termin na apelację zostaje wydłużony do trzech tygodni). ▪ Co do zasady, w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza 20.000 PLN, opłata sądowa wynosi 5% tej wartości (nie więcej niż 200.000 PLN). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpowiedź na apelację może zostać złożona w ciągu dwóch tygodni od jej doręczenia. ▪ Sąd odwoławczy może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. ▪ Sąd odwoławczy rozstrzyga sprawę na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę co do jej istoty w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia z urzędu bierze jednak pod uwagę nieważność postępowania. ▪ Sąd odwoławczy może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. ▪ Rozpoznanie sprawy musi odbyć się na posiedzeniu jawnym, jeżeli strony złożyły wniosek o przeprowadzenie rozprawy (chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwykle sąd odwoławczy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ oddala apelację lub ▪ zmienia orzeczenie sądu pierwszej instancji, lub ▪ uchyla orzeczenie sądu pierwszej instancji i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania. ▪ Orzeczenie co do <i>meritum</i> sądu drugiej instancji jest prawomocne. ▪ Co do zasady, strona przegrywająca spór ponosi koszty procesu. ▪ Jeżeli na skutek wykonania orzeczenia stronie może być wyrządzona niepowetowana szkoda, na jej wniosek sąd odwoławczy może wstrzymać wykonanie orzeczenia do czasu rozpoznania skargi kasacyjnej.

Skarga kasacyjna

CZAS POSTĘPOWANIA: ok. 1-1,5 roku od wniesienia skargi kasacyjnej

SKARGA KASACYJNA

- Skarga kasacyjna musi wykazać, że sąd odwoławczy naruszył:
 - prawo materialne przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie;
 - zasady proceduralne, o ile uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.
- Skarga kasacyjna musi zostać podpisana przez adwokata lub radcę prawnego i złożona do sądu w ciągu dwóch miesięcy od doręczenia pisemnego uzasadnienia.
- Co do zasady, wniesienie skargi kasacyjnej jest dopuszczalne w sprawach, w których wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi co najmniej 50.000 PLN.
- Co do zasady, w sprawach o prawa majątkowe opłata sądowa wynosi 5% wartości przedmiotu zaskarżenia (nie więcej niż 200.000 PLN).

ODPOWIEŹ NA SKARGĘ KASACYJNĄ

- Strona przeciwna może wnieść odpowiedź na skargę kasacyjną w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej skargi.
- W każdej sprawie Sąd Najwyższy może zwrócić się do Prokuratora Generalnego o zajęcie na piśmie stanowiska co do skargi kasacyjnej, który powinien odpowiedź w ciągu 30 dni.
- Do stanowiska Prokuratora Generalnego strony mogą się ustosunkować w terminie czternastu dni, nie później jednak niż na rozprawie kasacyjnej.

PRZEDSĄD

- Skarga kasacyjna może zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy tylko, gdy:
 1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (dotyczące prawa materialnego lub procesowego);
 2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów;
 3. zachodzi nieważność postępowania lub
 4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (tj. oczywistość naruszenia prawa materialnego lub procesowego jest na tyle niewątpliwa, że nie wymaga pogłębionej analizy).
- Gdy żadna z przyczyn kasacyjnych nie występuje w sprawie, Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.
- Te ścisłe wymagania sprawiają, że wiele skarg kasacyjnych nie jest dopuszczanych do rozpoznania co do istoty i tylko te wybrane przez Sąd Najwyższy zostają przekazane dalej.
- Gdy skarga kasacyjna nie zostaje dopuszczona do dalszego procedowania, trzy czwarte opłaty sądowej (pomniejszone o 30 PLN opłaty minimalnej) jest zwracane stronie.

Skarga kasacyjna

CZAS POSTĘPOWANIA: ok. 1-1,5 roku od wniesienia skargi

POSTĘPOWANIE CO DO *MERITUM*

- Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi sądów I i II instancji. Nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów.
- Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw kasacyjnych; w granicach zaskarżenia z urzędu bierze jednak pod rozwagę nieważność postępowania.
- Jeżeli przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej wyłoni się zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, Sąd Najwyższy może odroczyć wydanie orzeczenia i przekazać to zagadnienie do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi tego Sądu.

ORZECZENIE

- Sąd Najwyższy może uznać skargę kasacyjną za uzasadnioną lub nieuzasadnioną.
- W razie uwzględnienia skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy uchyla zaskarżone orzeczenie w całości lub w części i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej lub drugiej instancji.
- Jeżeli podstawa naruszenia prawa materialnego jest oczywiście uzasadniona, a skargi kasacyjnej nie oparto także na podstawie naruszenia przepisów postępowania lub podstawa ta okazała się nieuzasadniona, Sąd Najwyższy może na wniosek skarżącego uchylić zaskarżony wyrok i orzec co do istoty sprawy.
- Sąd Najwyższy oddala skargę kasacyjną, jeżeli nie ma uzasadnionych podstaw.
- Sąd Najwyższy oddala skargę kasacyjną również wtedy, jeżeli orzeczenie mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu.
- Sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy.
- Co do zasady, strona przegrywająca spór ponosi koszty procesu.

Kontakt

NGL Legal
Koszykowa 61B
00-667 Warszawa
ngl@ngllegal.com
+ 48 22 378 75 75

NGL Legal
Szkolna 1
61-832 Poznań
ngl@ngllegal.com
+ 48 61 859 58 00

in